

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apere Marția, Joia și Sâmbata.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45.
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Congresul național-bisericesc electoral.

Cuvântarea

cu care P. S. Sa Părintele Episcop Ioan Meșianu, a luat la cunoștință notificarea congresului că l'a ales de arhiepiscop și Metropolit.

Marit Congres!
Domnilor deputați!

La auzul votului, celui atât de măgulitoriu pentru mine, al Măritului Congres; la auzul că Măritul Congres de mine mă distins cu încrederea de a mă alege la cea mai înaltă demnitate a bisericii noastre naționale din iubita noastră patrie: sufletul meu smerit se înalță la Dumnezeu, carele conduce sörta indivizilor și a popoarelor, carele a inspirat și Venerabililor Domni membri ai congresului acel vot — și adenc pătruns de simțul grațitudinii, me întreb cu Psalmistul: „Ce voi răsplăti Domnului pentru toate câte a făcut mie?”, pentru a răspunde tot cu același: „Spune-voi și voi preamări numele și bunătatea lui înaintea omnilor, în toate zilele vieții mele!”

Ori cât de măreță și de frumoasă este, Dlor deputați, distingerea, de care m'a împărtășit Măritul Congres, cunoscend și simțind eu și greutatea sarcinei împreunale cu aceea. — după un serviciu opositoriu de 45 de ani, prestat bisericii noastre din tot sufletul meu, — așa avea cuvânt a me subtrage dela asemenea sarcină grea; dar avend în vedere cuvintele sfintei evanghelii, că: „Unde sunt doi sau trei întruniți în numele Domnului, acolo este și Domnul între ei, și ori ce ar cere, va fi lor dela Dumnezeu Tatăl”: în virtutea acestor sfinte cuvinte, considerand eu votul bisericii de voința lui Dumnezeu, nu cutez a me subtrage nici dela aceea sarcină, ca să nu păcătoiesc înaintea lui Dumnezeu, ci supunend-mă cu totă resignațiunea prea înaltei lui voințe, pelangă cea mai adencă mulțămită, primesc înalta demnitate, la care sunt ales. Și dacă votul Măritului Congres, va întâmpina și consensul înaltului guvern și prea înalta grație a Maiestății Sale preagloriosului nostru Domnitoriu: me voi nisui, Dlor deputați, a justifica și prin fapte, încrederea pusă în mine, lucrând împreună și în conțelegere cu iubitul meu frate în Christos, Preasfințitul Domn Episcop din Caransebeș, apoi cu DVoștră și cu ceilalți factori ai bisericii noastre, la desvoltarea, consolidarea și înaintarea trebilor noastre bisericesti, în consonanță și cu interesele iubitei noastre patrii.

Deși am firma convingere, Dlor deputați, că atunci când DVoștră, inspirati de bunul Dumnezeu, v'ați concentrat, în așa mare măsură, încrederea în mine, ați făcut această numai din îngrijirea și interesul cel mare ce-l purtați la inimă față de sfânta noastră biserică, — deși prin această alegere s'a pus o nouă sarcină grea pe umerii mei, totuși, după Dumnezeu, mă simțesc și DVoștră datoriu cu cea mai mare mulțămită. De aceea Vă rog să primiți cea mai adencă a mea mulțămită și

recunoștință, pentru încrederea și iubirea ce mi-ați arătat astăzi, și se binevoiați a mi păstra acele simțeminte și pe viitoriu, precum vă voi păstra și eu DVoștre recunoștința mea caldurosă în toate zilele vieții mele.

După acestea implorand binecuvântarea ceriului asupra DVoștre și asupra lucrărilor DVoștre, Vă oștez din suflet, încă mulți ani de conlucrare mănösă la opul cel mare al mântuirii noastre, Vă oștez, Dlor deputați, mulți ani fericiți!

Ședința III.

(Incheiere.)

Continuăm ađi și completăm raportul nostru din numărul trecut despre ședința din urmă, a treia, a congresului național bisericesc care a săvârșit alegerea de Arhiepiscop și Metropolit la 19/31 Decembrie 1898, în Sibiu.

După ce la începutul ședinței, încă sub președința P. S. Sale Domnului Episcop Ioan Meșianu, s'a verificat protocolul și s'a predat misiunea de comisariat al consistoriului Metropolitan Ilustrității Sale Domnului Arhimandrit și Vicariu arhiepiscopesc Dr. Ilarion Pușcariu, iar preasfințitul Episcop, ca luati în combinație la alegere, s'au depărtat din mijlocul congresului, — Il. Sa dl Vicariu Dr. Pușcariu, ca nou comisariu, a deschis ședința electorală cu următoarea vorbire:

Fiind onorat cu însemnata misiune de comisariu congresual pentru conducerea actului de alegere de arhiepiscop și metropolit, mă simt îndemnat a Vă ruga și cere bunăvoința, indulgența și spriginul Domniilor Voștre, la împlinirea misiunii mele.

Eu din parte-mi me voi silii din toate puterile a procede cu totă corectitatea la această lucrare împreună cu mare răspundere. Și așa nu rămâne alta în fața mărețului act ce ne stă înainte, decât ca cu iubire, curățenie, dreptate și sfințenie, desbrăcați de toate patimile și slăbiciunile omnesce, să ne apropiem a săvârși alegerea de arhiepiscop și metropolit, cugetand numai la binele bisericii noastre și la salutea poporului nostru credincios.

Astfeliu urmând, să rugăm pre bunul Dumnezeu să ne lumineze mințile noastre, ca să înțelegem a face voia lui și să ne ajute, ca prin lucrare armonică și prin votul nostru, să se ridice pre scaunul de metropolit și arhiepiscop al arhidieceșei transilvane, un bărbat plin de vrednicie, înțelegător și zelos, care să păstorască și conducă pre Românii ortodocși din metropolie, la limanul dorit al fericii lor temporale și eterne, în spirit evanghelic și între marginele legilor și a constituțiunii noastre bisericesti.

Cuvântul Preacuviosiei Sale a fost primit cu vii aprobări și „să trăiască”!

Despre decursul ședinței până la finea actului de alegere, am raportat în numărul nostru trecut. Vom descrie

acoi încă sfârșitul ședinței acesteia însemnate, pe care din lipsa de timp n'am putut să l' descriem în numărul trecut.

După-ce s'a anunțat rezultatul alegerii, și Ilustritatea Sa dl vicariu arhiepiscopesc Dr. Il. Pușcariu ca comisariu-președinte a declarat solemn pe P. S. Sa Părintele Ioan Meșianu de ales Arhiepiscop și Metropolit, și după-ce s'a ales comisia care să-l invite în mijlocul Congresului, — ședința a fost suspendată până va sosi alesul.

Prea Sfinția Sa, noul ales Arhiepiscop și Metropolit, sosind, a fost primit de congres cu entusiaste ovațiuni și aclamări, și președintele comisariu redeschidend ședința, a adresat, în numele congresului, următoarele cuvinte alesului:

Cu plăcere Vă aduc la cunoștință, că Măritul Congres național-bisericesc Vă-a ales în ședința de astăzi pre înalt Preasfinția Voștră de Arhiepiscop al arhidieceșei din Transilvania și Metropolit al Românilor din Ungaria și Transilvania.

Tot odată am onore a Vă exprima în numele Măritului Congres felicitările noastre cele mai sincere, căci prin votul aceluia sunte-ți chemat la cea mai înaltă treptă ierarhică în biserica noastră ortodocșă română din patrie.

Zelul, înțelepciunea și devotamentul, cu care a-ți condus o eparchie a metropoliei noastre în decurs de 24 ani, ne dă garanția și liniștea sufletescă, că sörta bisericii noastre și a Românilor ortodocși din provincia noastră metropolitană, este pusă în cele mai bune și sigure mâni.

Deci rugăm pe preabunul Dumnezeu să Vă dăruescă viață și sănătate deplină întru mulți ani, spre binele bisericii noastre române și spre mângăierea sufletescă a credincioșilor ei!

Să trăiți!

Prea Sfinția Părintele Episcop, ales Metropolit, Ioan Meșianu, emoționat a răspuns vestirii și salutului Congresului, cu cuvântarea des întreruptă de aclamații și viu coperită la urmă de aplause, pe care o publicăm în fruntea numărului prezent.

Cu întreite urări de „trăiască” și îndelungi aplause, a luat congresul la cunoștință declarațiunea Prea Sfinției Sale, că se supune votului Congresului și primește înalta demnitate la care l'a chemat.

După acestea Prea Sfințitul arhieru s'a depărtat iarăși din mijlocul Congresului, petrecut de viile lui aclamațiuni, iar congresul și-a urmat rezolvarea agendelor puse încă la ordinea zilei.

Comisiunea bugetară prin referentul său Nicolau Ivan, a propus a se licvida în mod provisoriu pentru toți membrii congresuali, în sarcina singuraticelor eparchii proiectul de buget pentru ședințele de până ađi. Propunerea comisiei a fost primită cu adusul, că lista deputaților și a speselor socotite lor, să fie vidimată și controlată de e corectă, pentru arhidieceșă de

notarul general Mateiu Voileanu; cea a deputaților din dieceșă Aradului, de către deputatul Dr. Traian Putici; cea a deputaților din dieceșă Caransebeșului, de către deputatul Dr. Tr. Badescu.

Președintele comisariu Dr. Il. Pușcariu notifică la acest loc, că Congresul rămâne în permanență până la primirea prea înaltei rezoluțiuni, dar că în care și se va ținea procsima ședință pentru a lua la cunoștință prea înalta rezoluțiune, asta se va avisa la timp din presidiu.

Congresul mai ia în urmă dispoziții pentru verificarea protocolului ședinței prezente în care s'a întâmpiat actul alegerii. În scopul acesta deputații se vor întruni mâne (Duminecă în 21 Dec v.) la orele 12 din și în cancelaria Consistoriului Metropolitan.

Cu acestea președintele-comisariu a declarat, la orele 12 și 10 min., de închisă această memorabilă ședință, în care s'a săvârșit un act atât de important pentru biserica noastră.

O îndreptare. În numărul nostru trecut, pagina a doua (560), colona a patra, la finea aliniei a noua din sus în jos, ultimele 2 șire — „și constată (presidiul) că fiind 111 votanți, majoritatea voturilor e 54”, —

e a se ceti:

— „și constată că fiind 106 votanți, majoritatea e 54”.

Au fost de toți 111 deputați prezenți, dar prin declararea alor 5 din arhidieceșă fără vot, votanți au rămas numai 106, ceea-ce în grabă în raportul nostru a eșit greșit.

Pastorală de Crăciun

a P. S. Sale Episcopului Ioan Meșianu.

Nr. 737.

I O A N,

din îndurarea lui Dumnezeu episcop dieceșan al Aradului, Orădii-mari, Ienopolei și al Halmagiului, precum și al părților adneaxate din Bănatul-Temișan.

Iubitului cler și popor eparchial: dar și milă dela Dumnezeu Tatăl și Domnul nostru Isus Christos.

„Iată vestesc vouă bucurie mare, care va fi la tot poporul, că s'a născut vouă astăzi mântuitoriu, carele este Christos Domnul”. Luca 2, 10, 11.

Se împlinesc 1898 de ani, iubitor mei fi sufletesci, dela nașterea Domnului și Mântuitorului nostru Isus Christos, când îngerul lui Dumnezeu, a rostit aceste cuvinte de bunăvestire, celor din jurul Vifeimului, și prin aceea întregei omenimi de pe pământ, care de veacuri ofta după mântuire; și totuși ele nu și-au perdit însămnătatea lor cea mare, nici au trecut, precum trec alte lucruri în lume; ci din contră aceea mare însămnătate, se arată și astăzi în bucuria ce o simțim cu toții, în sufletul nostru, precum se va simți și în viitoriu pâuă va exista lumea și creștinătatea.

Nu s'a perdat și nu s'a șters, iubitorilor, marea însămnătate a acelor cuvinte îngeresci, pentru că ele n'au fost

omenesci, ci dumnezeiesci, prin urmare adevăruri vecinice, pecum este și Dumneșu.

Nu și-au pierdut acele cuvinte marea însemnătate, nu numai căci bucuria aceea, nu s'a vestit omenilor, numai pentru acel timp, ci pentru totdeauna, dar și pentru-că ele au anunțat lumii ștergerea durerii cei grozave, ce munea pre omeni, de veacuri.

Și într'adevăr de mare și nespūsă bucurie, au și fost acele cuvinte, căci durere mare, durere nespūs de mare, era în lume, iubitorilor mei fii sufletesti, în tot timpul, dela facerea lumii, până la nașterea Domnului, până la aușirea acelor cuvinte. Durere mare și negrăită era în lume; căci omul, ființa cea mai alésă a lui Dumneșu, făcut după chipul și asemnarea lui Dumneșu, spre bine și fericire, în urma păcatului cădând din darul lui Dumneșu, și întunecându-i-se mințea și stricându-i-se voia, deveni cea mai nefericită ființă.

Omul, chipul și asemnarea lui Dumneșu, nu cunoscă pe adevărul Dumneșu, făcătorul seu, nu și cunoștea chemarea sa, și așa în loc de a se închina adevărului Dumneșu, el se închina la sóre, lună, stele și la alte făpturi neînsuflețite; iar în loc de a se apropia, el tot mai mult se depărta de chemarea sa cea măretă, decădând întru atâta, încât cel mai slab ajunsese jucăria celui tare. Cei tari dispuneau după voia lor cu cei slabi. Ba îi și vindeau ca pe o marfă de preț, precum se mai întemplă și astăzi pe unde încă n'a străbătut lumina creștinismului.

Mii de ani a suferit omenimea, în această stare tristă și dureroasă, căutând și privind în toate părțile, după ajutoriu și mântuire. Și dacă totuși n'a desperat, cauza fu, că prea bunul Dumneșu, trimitea în lume, din timp în timp, proroci și vestitori, cari întâriau pre omeni, în credința venirii unui mântuitoriu.

Între asemenea împrejurări grele „*sosi plinirea vremii*”, iubitorilor, și cu ea și evenimentul cel mai pre sus de fire, al nașterii Domnului, când prea bunul Dumneșu întru nemărginita sa iubire și îndurare spre neamul omenesc, trimise în lume chiar pe unul născut Fiul său Domnul și Mântuitoriu nostru Isus Christos, se ridică pe omeni, din acea amară decădere, iarăși la starea fericirii cei dintâi.

Acest eveniment mare și minunat, mare și de nespūsă bucurie, a îndemnat pre ingerul Domnului din ceriu, se rostescă mângăitoarele cuvinte: „*Etă vestesc vouă astăzi mântuitoriu, carele este Christos Domnul*”. De aceea a și fost atunci bucurie mare în ceriu și pe pământ, ingerii cântând: „*Mărire întru cei de sus lui Dumneșu și pe pământ pace, și între omeni bună-voire*”; de aceea au alergat și filosofii dela răsărit cu daruri la închinăciunea Domnului; de aceea s'a arătat și stéua cea neobiceuită, care a condus pe filosofi la închinăciunea Domnului; și tot de aceea ne-am întrunit și noi astăzi în număr așa mare, în sfânta biserică, nu numai să ne bucurăm și noi Domnului și să-i mulțămim din suflet și împreună cu ceilalți creștini ortodocși de pe pământ se sêrbăm și noi amintirea evenimentului celui minunat și prea îmbucurătoriu al nașterii Domnului și Mântuitoriuului nostru Isus Christos: dar totodată să luăm și niște învățături bune și folositoare, din această sêrbare, ca să simțim și noi tot mai mult, în toate zilele vieții noastre, bucuria vestită de inger la nașterea Domnului.

Să învățăm iubitorilor, că păcatul fii ce atrase acea grozavă osândă asupra omenilor, și de aceea să ne ferim de păcate, căci precum aușirăți, ele se resbună amar, din nēm în nēm, și asupra fii fiiilor; să învățăm, că Domnul prin venirea sa din ceriu pre pământ, nu numai a șters tristețele urmări ale

păcatului, dar a mai și renoit acea legătură sfântă, dintre Dumneșu și om, ce o numim religiune, prin care Dumneșu ne mântue de robia păcatului, și ne reprimște iarăși de fii și moștenitori ai darurilor sale, precum ne spune s. apostol Pavel 4, 7, — „*de acum numai sunteți robi, ci fii, iar de sunteți fii, și moștenitori sunteți ai lui Dumneșu, prin Isus Christos*”. Să învățăm iubitorilor, că tot Domnul a mai readus omenilor și „*lumina cunoștinții*”, pre care ni-o întonează și tropariul acestor sêrbători, dîcând: „*nașterea ta Christose Dumneșu nostru a răsărit lumii lumina cunoștinții*”.

Prin renoirea sfintei religiuni, a voit Fiul lui Dumneșu, să remănem pururea în legătură cu Dumneșu, ca fii cu părintele lor, iubindu-l, precum ne dîce și sfânta evanghelie, „*din tot sufletul nostru*”, ca să ne iubescă și el pre noi, și împlinind voia lui cea sfântă, ca să ne împlinescă și El dorințele noastre cele drepte; iar prin „*lumina cunoștinții*” a voit Domnul să ne însușim tot mai multă lumină și cultură religiună, prin care să nisuiam a ne apropia tot mai mult de Dumneșu părintele nostru, precum nisue toți fii cei buni a se apropia de bunele însușiri ale părinților lor celor vrednici.

Din acestea veți înțelege iubitorilor, că venirea Domnului pe pământ, ni-a redeschis calea la bine și fericire. La binele posibil pe pământ, și la fericirea cea vecinică dincolo de mormânt, însă numai dacă vom ținea din tot sufletul, la amintita sfânta legătură, dintre noi și Dumneșu, apoi dacă ne vom lumina, tot mai mult cunoștința cu învățătura și cultura de lipsă, precum și dacă vom conlucra și noi, din toate puterile, la ajungerea dreptelor noastre dorințe.

De unde urmază, că dacă voim sôrte tot mai bună, dacă voim a ajunge tot la mai multă bună-stare, vază și onóre, precum dorim din suflet; atunci să ne silim tot mai mult la luminarea cunoștinții, adevă: tot la mai multă învățătură și lumină, precum fac această și celelalte popore conlocuitoare. Căci se-mi credeți iubitorilor, că în ce măsură vom îmbrățișa lumina minții, sau învățătura și cultura, în aceeași măsură se va îmbunătăți și sôrtea noastră. Și iarăși, în ce măsură vom părăsi și vom lenevi luminarea minții și a cunoștinții, sau învățătura și cultura, în aceeași măsură se va îngreuna și sôrtea noastră.

Deși n'ași voi să vă tulbur bucuria acestor sfinte sêrbători; totuși cu mare durere trebuie se vă spun, că dacă sôrtea noastră este mai puțin îmbucurătoare, ca a altora, cauza principală este: că noi nu avem învățătura ce o au alții, și așa nu știm cumpăni așa bine lucrările noastre, și prin urmare, nici nu putem trage aceleași folose, ce le trag alții, din lucrările lor.

Nu este întâia oră că vă spunem acestea, ci măcară vi le am amintit, mai în toate vorbirile și serierile noastre cătră voi, totuși nu le putem nici deastădată rătăci, și nu le vom rătăci nici când în viața noastră, fiind prea convinși, că numai prin ele ne-vom putea apropia tot mai mult, de bine și fericire:— scopul măret, ce ni-l-a destănat bunul Dumneșu; numai prin ele vom avea tot mai multă bucurie de viață, pre când fără de ele, la nici un bine, nu ne putem aștepta.

Despre această veți putea și înși vă convinge, iubitorilor, de veți arunca o privire preste omeni, chiar și numai preste cei din jurul vostru, ca se aflați omeni în stare bună, în vază și onóre, omeni mai mulțămiți cu sôrtea lor; dar totodată se aflați și omeni cu stare slabă, omeni lipsiți și sêrăciți, omeni tare nemulțămiți cu sôrtea lor, și încă dintre cei ce odată erau și ei în stare bună. Și dacă veți ispiți, ce este cauza înaintării unora, și a decăderii altora, veți afla: cumcă cauza înaintării este lumină, cultura și învățătura unora; ér

causa decăderii și a sêrăciei altora, este numai lipsa de învățătură, de cultură și lumină.

Deci după-ce și înși-vă vedeți cum s'au schimbat timpurile și împrejurările, cum se înmulțesc cerințele și trebuințele omenilor, și cum între asemenea împrejurări, numai prin mai multă învățătură ne putem ajuta și susținea; după-ce înși-vă vedeți, cum decăd și cum sêrăcesc cei fără de învățătură, și cum înainteză cei cu învățătură: așa dar luați la inimă aceste sfaturi părintesci, și străduți-vă și voi, din toate puterile, tot la mai multă învățătură, cu tinerii voștri, în școlile confesionali, ér cei adulți, cei mai în vîrstă, luminându-vă din serviciile bisericești străbune, cari sunt pline de învățături folositoare.

Fiți silitori la lucrurile voștre, și cu cruțare la agonisita voștră; dar când e vorba de buna-creștere a fiitor și ficeior voștre, de deșteptarea și luminarea voștră: atunci să nu cruțați nici o cheltuială; căci nici un ban nu este așa bine folosit, ca acela ce se dă pentru învățătură și luminare. Etă cum descrie și înțeleptul Solomon învățătura, la VIII, 10—11, „*primiți învățătura mai mult vîrtos decăt argintul, și știința mai vîrtos decăt aurul lămurit, că mai bune sunt acestea decăt petrele de mult preț, și tot ce este scump, nu este vrednic lor*”.

Țineți din tot sufletul și la credința în Dumneșu și în unu născut Fiul său Domnul și Mântuitoriu nostru Isus Christos, și lăsați-o și voi în acea sfințenie de moștenire fiilor voștri, precum ați primit-o și voi dela fericii voștri străbuni.

Aveți pace, dragoste și bună-înțelegere între voi, și în casele și familiile voștre. Spriginiți-vă și vă ajutați unii cu alții, în lipsele și neajunsele voștre, și mai ales în afaceri obștești, pentru-că așa bucuria vestită de inger, la nașterea Domnului, se vă însoțescă în toate zilele vieții voștre.

Pe lângă cari mai poftindu-vă, ca aceste sfinte sêrbători, să le petreceți în pace, sănătate, mulțumire și îndestulare, acum și întru mulți ani fericii, și împărțându-vă și binecuvîntarea arhierescă, am rēmas,

Arad, la sêrbătorile nașterii Domnului din anul 1898.

Al vostru tuturor

de tot binele voitor:

Ioan Meșianu m. p.
Episcopul Aradului

X Deputații Congresuali

la congresul național-bisericesc electoral din Decembre 1898.

Dăm în cele următoare numele tuturor deputaților congresuali din sesiunea extraordinară pentru alegerea de Archiepiscop al Românilor gr.-or. din Transilvania și Metropolit al Românilor gr. or. din Transilvania, Ungaria și Banat, în anul 1898.

Iată-i:

I. Din archidieceasa transilvană au fost și au luat parte la votarea din 19/31 Decembre:

1) ca membri ordinari:

a) din cler:

Vasilie Damian
Iuliu Dan
Nicolau Ivan
Nicolau Maneguțiu
Ioan Papiu
Avram P. Păcurariu
Ioan Petric
Dr. Ilarion Pușcariu

b) mireni:

Ambrosiu Bărsan
Valeriu Bologa
Mihail Cirlea
Parteniu Cosma
Dr. Elie Cristea
Simeon Damian
Dr. Ioan Fărcaș
Dr. Liviu de Lemény
Ioan Lenger
Dr. Ioan Mihu

August A. Nicoră
Dr. Nicolau Olariu
Petru Pipos
Ioan cav. de Pușcariu
Dr. Ioan Șenchea
Leontin Simonescu
Dr. Petru Șpan
Dr. Nicolau Vecerdea

2) ca membri extraordinari, aleși numai pentru actul de alegere:

a) din cler:

Zacharia Boiu
Demetriu Coltofean
Ioan Dan
Romul Furdăiu
Teodor Herman
Sergiu Medean
Avram S. Păcurariu
Dr. Remus Roșca
Paul Roșca

b) mireni:

Nicolau Bobeș
Dr. Vasiliu Bologa
Georgiu Borzea
Dr. Gavriil Buzura
Aurel Ciortea
Georgiu Dănilă
Petru Drăghicui
Nicolau Găroiu
Dr. Silviu Moldovan
Ioan Moțiu
Virgil Onițiu
Dr. Pavel Opișă
Dr. Vasiliu Pahone
Iosif Pușcariu
Dionisiu Roman
Stefan Stroiă
Victor Tordășianu
Arseniu Vlaicu

Au fost prezenti, dar la stabilirea parității între archidieceasă de o parte și cele 2 diecese de altă parte, au fost scoși prin sôrte și declarați fără vot:

Ioan de Preda
Dr. Vasile Preda
Tuliu Roșescu
Mateiu Voileanu și
Dr. Enea Draia.

Au lipsit: Dr. Iancu Meșianu; care nu a voit a se folosi de dreptul de a vota, iar colegiul preotesc Deva n'a fost reprezentat, fiindcă alegerea din acest cerc a fost nulificată.

II. Din diecesa Aradului

a) din cler:

Vasilie Beleş
Augustin Hamsea
Voicu Hamsea
Vasilie Mangra
Georgiu Popovicu
Dr. Traian Puticiu

b) mireni:

Georgiu Ardelean
Teodor Ceontea
Romul Ciorgorariu
Dr. Eugen Mocsonyi
Zeno Mocsonyi
Dr. Nicolau Oncu
Dr. Nestor Oprean
Paul Rotariu
Ioan Rusu Șirianul
Petru Truța
Mihail Veliciu

Iar din districtul consistorului de Oradea-mare, aparținător diecesei Aradului, următorii:

a) din cler:

Iosif Goldiș
Ignatie Papp
Nicolau Rocsin

b) mireni:

Dr. Florian Duma
Ioan Papp
Dr. Iustin Papp
Paul Papp
Dr. Nicolau Popovicu
Nicolau Zigre
Au fost aleși în diecesa Aradului, dar au lipsit dela congresul electoral, următorii:
Vincentiu Babeș
Georgiu Feier
Dr. Constantin Groza și
Ioan Groza.

III. Din diecesa Caransebeșului.

a) din cler:

Adam Filip
Dr. Traian Bădescu
Andreu Ghidiu
Trifon Miclea
Filaret Musta

Sebastian Olariu
Ioan Pinciu
Alexandru Popoviciu
Dr. Georgiu Popoviciu
Mihail Popoviciu

b.) mireni:

Traian Barzu
Alesandru Birescu
Georgiu Bogoeviciu
Coriolan Bredicean
Ioan Budințan
Constantin Burdia
Petru Corcan
Patriciu Drăgălină
Tit Hațeg
Ioan Ionaș
Dr. Petru Ionescu
Dr. Alesandru Mocsonyi
Dr. Aureliu Novac
Vasilu Sărgăcian
Ioan Sêrbu
Petru Tisu
Ilie Trăilă

Au fost aleși deputați în diecesa Caransebeșului, dar au lipsit de la congresul electoral, următorii:

Ilie Curescu,
Teodor cavalier de Seracin și
Vladimir Spătariu.

Monument

lui

ANDREIU ȘAGUNA.

Colectele pentru monumentul lui Șaguna continuă în toate părțile.

Suntem informați, că în mai multe comune s'au adunat sume frumoșele, deși anul ce espiră, n'a fost favorabil.

Ilustra familie Mocsonyi a contribuit, din incidentul petrecerii sale în Sibiu la alegerea de Metropolit, pentru fondul monumentului Șaguna cu suma de 1000 corone.

Avis. Aducem la cunoștință că în câteva zile va eși de sub tipar o broșură intitulată „Obolul sêracului la monumentul Marelui Andreiu“, cuprindând cele mai bune poezii ocazionale dedicate nemuritorului Arhiepiscopului. O recomandăm cu toată căldura cetitorilor noștri, acomodată și pentru distribuire întâiu copii de școlă. Prețul este numai 10 cr. iar venitul se va întrebuița, precum spune și titlul, ca contribuire la monument.

Sfințire de biserică.

(Tractul Sighșorei.)

— Dec. 1898.

Onorată Redacțiune!

Diua din 22 Novembre a. c. v. a fost o zi de mare bucurie pentru poporul nostru credincios din Vidacutul-român, căci în ziua aceasta s'a îndeplinit actul sfințirii bisericii sale celei noue, zidită din piatră și cărămidă și coperită cu țigla.

Temerile la început erau mari, că acest popor, care numără abia 65 familii, afară de aceea parte mare în stare materială precară, nu va fi în stare a-și vedea nici odată dorința ferbinte realizată! Energia însă a aceluia sub a cărui conducere de 16 ani multe biserici și școlă nouă s'au zidit, ori s'au renovat, a P. O. D. protopop tractual Dimitrie Moldovan, a ajutat mult de s'au risipit toate neajunsurile și aci, și biserica vechie, în ruine, s'a înlocuit prin o biserică nouă și frumoasă.

Actul sfințirii l'a condus pre lângă asistența de trei preoți, Părintele protopop tractual Moldovan, conform prescrierilor tipicari, cu punerea antimisului, sfințirea apei, stropirea bisericii în intern și estern, pre lângă rugăciunile prescise și în fine cu sf. liturgie.

Cântările le-au executat mai mulți învățători tractuali sub conducerea învățătorului din Sighșora Vasilie Cuiu.

Demnitatea cu care au fost conduse serviciile acestor bisericești, a avut urmarea, că mulțimea poporului credincios din loc și jur vêrsa lacrimi, cu deosebire în decursul cuvântării d-lui protopop de pe noul amvon. Erau acelea însă lacrimi de bucurie!

După stropirea poporului cu apa sfințită, la eșire Părintele protopop a fost întimpinat din partea poporului cu mulțămiri și laude, și condus cu dragoste la școlă, unde a fost arangiat prânzul festiv, la care Părintele protopop a ridicat primul toast în sănătatea Maiestății Sale a preabunului nostru Împărat-rege, apoi imediat pentru Preacuvioșia Sa Domnul arhimandrit și vicar archiepiscopesc, Dr. Ilarion Pușcariu, și pentru Venerabilul Consistoriu arhidiececesan, ear administratorul parochial Părintele Alecsandru Boiu paroch în Bodogaia Inferioară pentru Părintele protopop, etc.

Pătrunzătoriu a fost cuvântul din urmă a părintelui protopop, când a sfătuit pe popor a îngriji de biserică ca de mamă iar de școlă ca de fiica ei, ca de lumina ochilor, exprimându-și și dorința de a putea vedea și bisericele vechi din comunele apropiate: Hașfalău și Șard, înlocuite cu biserici nouă, tot asemenea cea din Saschiz, etc.

Ni-am depărtaț ducând cu noi suvenirii plăcute dela actul sfințirii bisericii din Vidacutul-român.

Un participant.

Revista Bisericească.

Mórtea metropolitului bulgar.

Din Sofia, capitala bulgară, se anunță, că metropolitul Gregorie a răposat în aprindere de plumăni.

Inmormântarea lui s'a făcut cu mare pompă în 18/30 Dec.

La conductul funebru a luat parte într'egă preoțimea, principele și principesa, ministrii, corpul diplomatic, autoritățile civile și militare și public în număr de mai multe mii.

Osămintele răposatului metropolit se depun spre vecinică odihnă în biserica Sf. Nicolae din Rusciuc.

Literatură teologică.

„Compendiu de Drept bisericesc al bisericii ortodoxe, comparativ cu bisericele latină, protestantă etc., și cu referințe speciale la legile și regulamentele bisericii ortodoxe autocefale române“ de Vasile Pocitan, preot, licențiat în teologie și absolvent al facultății iuridice, București, 1898.

Iată o lucrare absolut necesară pentru Seminaristii și teologii noștri!

Până acum în seminarele noastre superioare (adece și în România) se întrebuița ca manual didactic: „Dreptul canonic al unei sfinte sobornicesci și apostolice biserici“, de marele Metropolit al Românilor din Transilvania și Ungaria Andreiu baron de Șaguna. Lucrarea acesta își avea însă neajunsurile ei. Fôrte erudită, însă întocmită într'o limbă greoe pentru tinerii noștri seminaristi și pentru cler în general, și pe lângă acesta prea dezvoltată în ceea-ce privește biserica ortodoxă a Românilor de peste munți.

S'a mai tradus din rusesc în timpul din urmă și „Dreptul bisericesc“ de I. S. Berdnicov de cătră P. S. Silvestru, Episcopul Hușilor. Și lucrarea acesta e de o mare importanță pentru cler în general, fiind-că ne pune în pozițiune de a cunoște în amănunțimi organizația bisericii rusesci. Cu toate acestea nu pôte servi cu folos fie-cărui preot și creștin.

Lucrarea părintelui Pocitan e sistematic întocmită, într'o limbă ușoră și corectă. E deci un bun manual didactic! În același timp pôte servi cu folos fie-cărui preot și creștin.

Spun și pentru fie-care creștin, căci am convingerea că nicăiri nu pôte fi creștinul mai ignorant în ceea ce privește organizația bisericii, ca la noi... Mi se umple inima de durere, când me gândesc că sunt creștini culți prin eselență în cele profane, și ignoranți în totă puterea cuvântului, în cele bisericesci.

Lucrarea părintelui Pocitan înlătură în parte acest mare neajuns. Ea pôte servi ca o fôrte bună călăuză creștinului român ortodox în cele ale bisericii.

(Din „Biserica Ort. Rom.“)

Noutăți.

Personal. Preasânțiti noștri episcopi Ioan Mețianu al Aradului și Nicolae Popea al Caransebeșului, s'au refetors la reședințele lor, plecând din Sibiu ieri cu trenul dela 8 ôre dimineță. Însoțiți de Preacuvioșii lor Filaret Musta, arhimandrit, și Augustin Hamsea, protosincol, și de alți membri ai congresului. În Sibiu s'au aflat ilustrii domni Alesandru, Zeno și Eugeniu Mocsonyi, reținuți dela plecare prin indispoziția dlui Alesandru Mocsonyi, carele deși ricit, n'a întrelasat a călători la Sibiu în timp de ernă și a ridica nimbul congresului nostru național-bis., prin clasicile și bine simțitele sale vorbiri. Li dorim din inimă deplină însenătoșare!

Pentru „Masa studenților“ dela Brașov. Dl Simeon Damian, avocat în Brașov, a dăruit pentru masa studenților, a cărei înființare a fost decisă la stăruințele directorului de acolo Virgil Onițiu, suma de 50 fl. Fie, ca nobilul exemplu se afe cât mai mulți imitatori.

Chirotoniri. Înalt Prea Sfinția Sa Dl episcop al Aradului Ioan Mețianu, acum ales Archiepiscop și Metropolit al Românilor ortodocși din Transilvania și Ungaria, a chirotonit întru presbiter, Sâmbătă în 19 Decembre a. c. pe clericul cu pregătire extraordinară Dionisiu David, pentru parochia Scorei, tractul Avrighului, ér în ziua următoare, Duminecă, 20 Decembre a. c. pe clericul absolut Ioan Câmpăan pentru parochia Rovina, tractul Zarandului.

Conferențe despre România. În școlă de Arte industriale din Roubaix (Francia) dl Jules Brun, a ținut acum câte-va zile o conferință fôrte mult aplaudată asupra țerii Românești, începând de la fondarea sa, și mergând treptat până în zilele noastre. D-sa a vorbit cu mult succes despre stare economică politică a României. A mai vorbit despre literatura noastră națională, recitind câte-va sonete fôrte frumoșe, arangate de d-sa. De asemeni a espus auditorului și câte-va fotografii, reprezentând tipuri și vederi din țera românească. În zilele viitoare va ținé dl Brun o nouă conferință despre România. din punctul de vedere industrial.

Petrecere. Tinerimea română din Sibiu, în una din ședințele sale a hotărît arangierea unei conveniri sociale împreunate cu dans, în presera Anului nou, 31 Decembre v. a. c. Noi nu putem din destul lauda acesta frumoșă hotărîre a junimei române din loc, care e singura chieamată de a ne face câte o séră plăcută. Încât privește reușita petrecerii, credem, că publicul sibian va sprigini și își va da tot succursul seu, ca aceea se fie cât mai splendidă.

O mișcare simpatcă nouă Românilor din Ungaria. Cunoscutul filoromân, Rudolf Bergner, president al „Asociației unei pentru cunoșterea țerrilor și a poporelor“ (Gesellschaft für Länder und Völkerkunde) din Graz, a adresat și comitetului Reuniunii rom. de agric. din comit. Sibiului următoarea scrisóre: „Todeauna nisuiitoriu de a apăra interesele poporului român, mie atât de mult simpatcă, și de a-i căștiga călduroși a derenți, care poporului acum politicesc mult apăsât și înaltei sale inteligențe, s'ê atribue adevărata valóre, eu voui îndrepta cea mai mare atenție în tot chipul și modul asupra poporului român în „Asociațiunea pentru cunoșterea țerrilor și a poporelor“, asociațiune de mine acum întemeiată. Acestă nisuiință necontenit voui căuta s'ê ajungă la expresie în scrisori și conferențe. Conform statutelor Asociațiunei, am însă speranța de a putea deschide la timpul seu și un muzeu pentru porturi din popor, produse și unelte din viața casnică, pentru care chiar și până acum mi-au sosit mulțime de lucruri. Tare dorind acum, ca tocmai felul propriu (însușirea) poporului român, se ajungă la deplină expresie, îndrept spre acest scop rugare cătră toți Români bine simțitori, de a-mi pune la dispoziție ôre-cari lucruri pentru muzeu. Prea binevenite fmi sunt tot felul de lucruri din portul național femeiesc și bărbătesc, tot felul de unelte, ce slujesc trebuințelor țeranilor, tot felul de opuri

(cărți) tipărite și scrieri vechi de preț istoric (epistole și manuscrite de ale persônelor de renume), la ceea-ce eu mai adaug, că pun preț pe orice lucru mic, și summulțumitoriu pentru orice obiect la părere cât de nefsemnat. Îndrept deci rugarea mea cătră cei pe cari îi privesce, cu scop de a-mi dăruia cu posibilă grăbire lucruri potrivite muzeului sus deschis.“

Punându-se în serviciul bine cunoscutului și simpaticului filoromân Bergner, comitetul reuniunii de agricultură din Sibiu se adresază cu frățescă rugare cătră poporul nostru, ca s'ê binevoiască a-i trimite lucruri din cele dorite de dl Bergner, cu adausul, că comitetul nu va întărđia a le transmite la adresa cuviincioșă.

Krivány prins? Foile aduc știri date ca positive, că l-ar fi prins pe eroul Aradului Krivány. Anume Sâmbăta trecută în Viena, poliția a reușit a-l prinde tocma când nu hamal fi adusesse 45. fl. și biletul din cassa de zalogire, unde a băgat o grămadă de rufărie.

Căpitanul poliției din Arad s'a dus deja la Viena pentru recunôșterea și luarea în samă a odorului orașului lor. Astfel că aș-mâne Krivány va fi earăși între pretinii sei patrioți de odinôră...

S'ê scrie că a fost găsit într'o stare mizerabilă, în chip de cerșetor, și că de fapt era mai mult cerșitor ca altceva, că n'au găsit la el nici un ban.

Producțiune teatrală-musicală se va arangia de tinerimea din Vingard Sâmbătă în 26 Decembre (a 2-a și de Crăciun) în școlă ort.-română. După producțiune urmăzătoare. Venitul curat e destinat pentru înființarea „bibliotecei școlare“.

Inmormântarea unui ofțer român. Din o scrisóre mai lungă ce primim din Adămuș, estragem următoarele. Impresionat de cea mai adenecă durere, vin a v'ê informa despre ngropăciunea tinerului locotenent Damas, închin Romanu dela Reg. de Inf. Nr. 76. ce s'a sêvêșit în comuna Adămușiu (Com. Târnavei-mici) la 4 Dec. 1898. — Fiind cam bolnav, pentru restabilirea sănătății și-a cerut un concediu de 2 luni. A venit aici între rudele sale, la preotăsa gr.-cat, care fi era soră. Morbul i-s'a agravat din zi în zi și în 2 Decembre a răposat.

În 4 Dec. i-s'a sêvêșit inmormântarea după rital bisericii greco-orientale, cu toată solemnitatea, participând inteligența din loc, afară de aceea mulțime de popor atât din loc, cât și din 5 comune învecinate.

A servit la inmormântare preotul gr.-or. din Velț Ioan Marian, cu încă 2 preoți din jur, ținând și o predică fôrte frumoșă, predată cu multă oratorie — în firul căreia a schițat și biografia răposatului, scoțând la iveală că a fost un membru considerat în societate, cu pretinii era sincer și chiar și necunoscuților inspira încredere.

Cortegiul ce l'a însoțit la mormânt a fost mare și frumos. Înaintea carului funebru erau duși 4 prapori, după carul funebru consăngeni, apoi inteligența din loc și jur, în urmă o mulțime imensă de popor. Toți ne-am întors dela mormântul lui cu păreri de rău că l'am pierdut. S'ê-i fie țerrina ușoră.

Un participant.

Producțiunea din Seliște. Iată programa producțiunii pe care o aranzază Sâmbătă în 26 Dec. corpul învățătoresc din Seliște în favorul bibliotecii școlare:

1. „Astăđiprocțiile“, colindă, executată de corul elevilor; 2. „Erna“, de Wiest, cor. 2. „Cornistul dela Grivița“, poezie de I. Neșțescu, declamațiune; 3. „Mórtea vitéză“, de Ștefanescu, cor.; 4. „Păsărică trecătoare“, de Wiest, cor.; 5. „Dușmancele“, poezie de G. Coșbuc, declamațiune; 6. „Colindă“, de G. Dima, cor; 7. „Potpourri“ de cântece populare, executat pe țimbală.

La urmă: piesa „Un om buclucaș“ comedie într'un act de Marc Michel și Labiche, localisată de Maria Baiulescu, iar după teatru, joc!

Din „Fôia Pedagogică“ a apărut la 15/27 Dec. numărul 24 pe anul de față, cu următorul cuprins: Conferențe și reuniuni învățătoresci, cuvânt rostit la deschiderea adunării generale a „Reuniunii învățătorilor români ort. din districtul Sibiului“, ținută în zilele de 5 și 6 Decembrie, de Dr. D. P. Barcianu. — Presera Sântului Andreiu în seminarul „Andreian“. — Din literatura școlară: Un răspuns al dlui Petranu și o replică a redacțiunii. — Avis.

